VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za památkami, rybníky a ovocnými sady do Uhlířských Janovic

GPS souřadnice: 49.880957, 15.0650512

Praktické informace

Délka trasy: 7 km

Obtížnost: Středně těžká, ale příjemná trasa. Kočárky a kola trasu projedou, pouze pokud jsou terénní – v lese jsou na 50 metrech k přejezdu i kořeny. Pejskům se výlet bude líbit.

Vzdálenost od Prahy: 70 km zvládnete za hodinu a kousek. Pojede po D1 směr Brno a na exitu 41 sjedete směr Český Šternberk → Uhlířské Janovice.

www.idos.cz

Turistická mapa: Odkaz na mapy.cz

Parkování: Na placeném parkovišti (10 Kč/hodinu) na Václavském náměstí u kostela sv. Aloise. Parkování zdarma v ulic Barákova, případně u nádraží ČD.

Možnost občerstvení: Restaurace U Myslivce (Jungmannova 247 – denně 10 až 22), Cukrárna u Zdeničky (Jungmannova 418, út – pá 9 – 17, so 9 – 15), Cukrárna U Mlsné veverky (Jungmannova 77, po – pá 7 – 17, so 8 – 18, ne 10 – 15), zmrzlinové stánky (Jungmannova 958 a 137, Komenského 274), Pizzeria Nonno (Jungmannova 119, denně 10 – 21)

WC: Ve všední dny veřejné WC (zdarma) v ulici Pečírkova.

Nejbližší další výlety agentury Velká dobrodružství: Hrusice, Český Šternberk, Ledeč nad Sázavou, Blaník, Humpolec, Rataje nad Sázavou.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Trasu testovaly kamarádky Petra a Jindřiška z Poděbrad.
Péťa (10 let): „Výlet to byl hezký, jen mi bylo trochu vedro, ale koupal jsem se v obou rybnících a v lese byl chládek. Jeli jsme na kole, tak to bylo rychlé.“
Jindra (11 let): „Mně se líbil poslední kostel a park byl taky cool.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

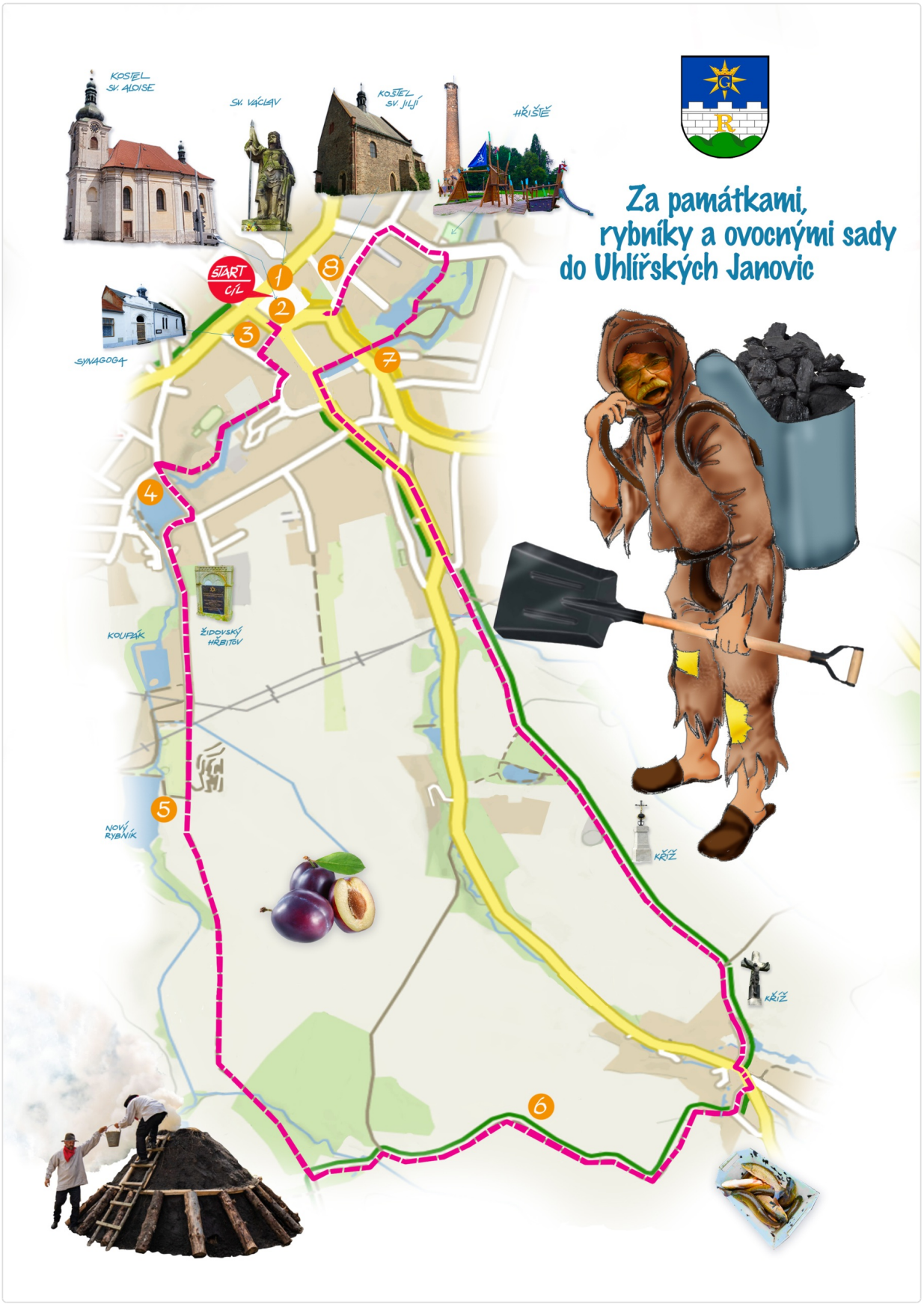
zveme vás do města Uhlířské Janovice, které leží jihozápadně od Kutné Hory na mírně zvlněné planině mezi Polabím a Posázavím. Název prozrazuje, že tu žili uhlíři, kteří odpradávna dodávali dřevěné uhlí do kutnohorských hutí. Jeho výroba se tu udržela mnohem déle než jinde, dým z milířů zde stoupal ještě počátkem 18. století. Teď už nikde nestoupá, ale najdeme tady jiné zajímavé věci. Provedeme vás kolem památek města a jeho rybníků, kde se můžete vykoupat, krásnými lesy a sady až do pohádkového parku.

Výlet jsme pro vás připravili ve spolupráci s městem Uhlířské Janovice, a je pro vás tedy zdarma! :)

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky, pokud tento výlet půjdete v létě, můžete se cestou vykoupat. Pokud na podzim, můžete si sem tam utrhnout švestku, kterých na cestě potkáte „jako švestek“. A pokud půjdete trasu v zimě, užijete si krásný pohled do krajiny a lépe se vám budou hledat některé ukryté památky – třeba ty na židovské hřbitově. Stejně jako k našim ostatním výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte. Pokud ji po vyluštění přinesete do Kulturního a informačního centra (po, út, čt 7.30 až 16, středa 7.30 - 16.30, pátek 7.30 - 15.30), dostanete za ni dáreček.

Mapa výletu

KOSTEL SV. ALOISE
SV. VÁCLAV
KOSTEL SV. JILJÍ
HŘIŠTĚ
Za památkami, rybníky a ovocnými sady do Uhlířských Janovic
START C/L
1
2
3
4
5
6
7
8
SYNAGOGA
KOUPAK
ŽIDOVSKÝ HŘBITOV
NOVÝ RYBNÍK
KŘÍŽ
KŘÍŽ

Doplňovačka

Jdeme na to:

Zaparkujeme vedle kostela na **Václavském náměstí**. Parkovné stojí pár korun a určitě tuto investici doporučujeme, ať nedostanete pokutu.

Václavské náměstí! Zní vám to povědomě, že? Pražsky. Ne nebojte, v Praze nejsme, ale svatý Václav je náš nejznámější svatý, takže „Václaváky“ potkáte po celé naší zemi. Kdo první na náměstí najde patrona naší země?

Socha sv. Václava pochází z roku 1858 a jejím autorem je pražský sochař J. Möldner.

Kolik zvířat na ní najdete? My našli tři. Objevte to, které má muž na opasku.

1. **Jak se říká části těla, které má toto zvíře místo úst?**

Poznáte, z jaké horniny je socha vyrobena? Z jakých dalších druhů kamenů se vyrábějí sochy? Znáte nejslavnější sochaře? Ten italský sochal svá díla v době renesance zejména z mramoru a jeho jméno začíná na M.

Míříme ke **Kostelu sv. Aloise**, který byl založen roku 1767 a vystaven v letech 1794 až 1795 knížetem Aloisem z Lichtenštejna. V chrámu se nachází rokokový oltář a pozdně renesanční cínová křtitelnice z roku 1616.

Prvním kostelem v Uhlířských Janovicích byl ovšem kostel sv. Jiljí, který zde stával pravděpodobně ještě před založením města. Do něj se půjdeme podívat na konci výletu, i když z náměstí je už také vidět.

Rostoucímu městečku ovšem starý gotický kostel nedostačoval, a tak byl roku 1767 položen základní kámen tohoto nového chrámu na náměstí. Jeho patronkou se stala Marie Terezie, vévodkyně Savojská. Není to stejná paní jako císařovna Marie Terezie a ani její syn se nejmenoval stejně.

Víte, jaké jméno nosil syn císařovny Marie Terezie? A jaká číslice ho doprovázela?

Kostel byl nakonec dostavěn až roku 1795 za faráře Josefa Křepelky knížetem Aloisem z Lichtejštejna. Máme tady nějakého Lojzíka? Věděl by, kdo byl svatý Alois?

Svatý Alois byl členem jezuitského řádu a patron mládeže. Byl uctíván jako přímluvce proti moru a očním chorobám. Není ostatně divu, mor se mu stal osudným. Když v Římě vypukl, jezuité otevřeli špitál, kde Alois Gonzaga pomáhal umírajícím nebožákům. Sám se však při práci nakazil a roku 1591 zemřel. Bylo mu pouhých 23 let.

Kostel i oltáře jsou ve slohu barokním, oltářní fresky a iluzorní malby vytvořili Václav a František Kramolínové. Víte, proč jsou iluzorní? Nakoukněte do kostela a sami uvidíte! Oltář vypadá, že je pravý, (tedy 3D) – a přitom je jen namalovaný (takže 2D). Prostě je to placka, která je ale namalovaná tak šikovně, že máme iluzi skutečného trojrozměrného oltáře.

Zvláštností kostela je i fakt, že nemá hlavní oltář na východní straně, jak bývá obvykle zvykem.

Zajímavá je historie cínové renesanční křtitelnice. Roku 1421 byla v Uhlířských Janovicích zavedena víra podobojí a farnost zde po 200 let spravovali utrakvističtí kněží. A právě z této doby křtitelnice pochází.

Věděli byste, co je to cín?

Patří mezi kovy, které jsou známy lidstvu již od pravěku především jako součást slitiny zvané bronz. Má velmi nízký bod tání a je dobře kujný a odolný vůči korozi.

Znáte nějakou pohádku, ve které se cín objeví? Třeba tu od Andersena…

Nad vchodem do kostela je vytesán letopočet.

2. **Opište druhou číslici.**

Empírové radnice z let 1838 až 1846 jste si už také všimli, že? Stojí na severní straně náměstí.

Prohlédněte si znak města na stěně a zkuste popřemýšlet, co by na něm tak mohlo být. Řekneme si to v další části výletu, ale třeba vás už teď trkne, co jsou ty zelené kupičky, které na něm vidíte.

Z náměstí, kde se kdysi mimochodem natáčel slavný film *Dědeček, Kylián a já,* nyní vyjdeme Zdravotní ulicí. Míříme k židovskému kostelu. Víte, jak se takovým kostelům říká?

Uhlířskojanovická synagoga pocházela z roku 1798, v roce 1860 byla přestavěna. Jenže lehla popelem při požáru, kdy spolu se synagogou shořela celá Židovská ulice s patnácti obytnými domy. Trvalo 54 roky, než byla roku 1914 podle plánů zbraslavského stavitele Josefa Hadraly postavena nová modlitebna. Přitom je malá a nenápadná. Získala však orientální vzhled, za což mohl tehdy módní secesní styl, který ovlivňoval úplně všechno – módu, šperky, nádobí, nábytek i domy. Pokud byste se dostali dovnitř, viděli byste ve štítu vsazené desky desatera. Kdopak umí říct, co to je? A našel by se někdo, kdo by uměl odříkat všech deset přikázání?

Deset přikázání je deset zákonů v Bibli, které dal Bůh Izraelskému národu krátce poté, co jej vyvedl z Egypta. Je to například: Nezabiješ. Nesesmilníš. Nepokradeš…

Autorka tohoto textu jako matka tří dětí zejména doporučuje dodržovat 4. přikázání, které zní: Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře ti bylo na zemi. :)

Na portálu se můžete setkat maurským obloukem. Také je zde vidět Davidova hvězda. Kolik cípů má? Vynásobte tento počet dvěma.

3. **Napište výsledek.**

Bohoslužby uhlířskojanovické židovské obce probíhaly v synagoze až do druhé světové války, poté stavbu začala využívat Církev československá husitská, která v synagoze sídlí dodnes.

Dojdeme na konec ulice a odbočíme doleva. Z Barákovy ulice vyjdeme po pár metrech po pěšině směrem doprava a naše pohledy hledají vodní tok, kterého se budeme držet.

Zkuste najít maličkou vrbu a u ní břízu. Máte? Tak to jdete dobře!

Jak se jmenuje květenství vrby? Trošku jako vajíčko od vešky….

Po levé ruce máme říčku Výrovku. Pramení u obce Kochánov v nadmořské výšce 487 metrů v Kamenolhotském lese. To se ale ještě nejmenuje Výrovka, nýbrž Anenský potok. Spolu s dalšími potoky napájí rybník Vavřinec. Odtud zase vytéká pod názvem Vavřinecký potok.

Tahle voda prostě neví, jak se jmenuje. Býváte také tak zmatení? No, jestli ano, aspoň teď víte, že v tom nejste sami. A že z toho nemusíte být smutní, protože to nic nemění na tom, že s vámi lidem může být příjemně. Stejně jako každému, kdo se kolem říčky s úzkým kamenitým dnem se zarostlými břehy lemovanými olšemi a četnými zákrutami (meandry), v kteroukoli roční dobu prochází.

Jaké zvíře vám připomíná její jméno? Ano, žije na několika místech podle jejího toku.

Výr velký je naše největší sova. Přes den se skrývá na skalách nebo na starých stromech, večer vylétá lovit do otevřené krajiny. Jeho hnízdem je jen mělká jamka na zemi nebo na skalním útesu, někdy však obsazuje i stará hnízda dravců. Nevyhýbá se ani blízkosti lidských sídlišť, někdy hnízdí i v používaných lomech. Živí se ptáky a savci do velikosti menšího zajíce, které loví při neslyšném letu nízko nad terénem. Při lovu se orientuje především sluchem.

Znáte nějakou pohádku nebo film, kde se vyskytuje sova? Co třeba ta o třech oříšcích nebo třeba Souboj Titánů či Soví příběh. Vzpomene si ještě na nějakou?

Dokážete se naučit logopedickou procvičovací říkanku ještě, než dojdete k židovskému hřbitovu?

Sova sedí sama v lese,
ve dne spí a nepohne se.
V noci houká: "Vstávej sýčku!"
Potom spolu při měsíčku
slídí po lese.

Po pravé ruce míjíme dětské hřiště a potok nás odvede až k rybníku. Žije v ně mnoho ryb. Při výlovu z něj rybáři vytahují přes tisíc kilogramů kaprů, amurů, štik, candátů a cejnů.

Jíte rádi tyto ryby? Která z nich vám nejvíc chutná? A jak to u vás vypadá a Štědrý den? Máte kapříka, nebo vepřový řízek? :)

Najděte u rybníka kámen s cedulkou.

4. **Opište první slovo souvislého textu.**

Pokračujeme po asfaltce stále rovně za nosem. Pokud jdete dobře, tak brzy uvidíte lampu s legračním obličejem. A také lavičku. Kousek za ní odbočíme do stráně mezi husté tisy doleva. Proč? Řekneme si v posledním vyprávění o židovském osídlení zdejší oblasti.

To je zde doloženo od 17. století. Největší židovská komunita s 192 obyvateli žila v "Uhljanovicíc" na konci 19. století. Hřbitov byl vybudován po roce 1832. Po druhé světové válce byl hřbitov opuštěn a postupně likvidován. V roce 1979 prodala Židovská náboženská obec v Praze část náhrobků a pozemek hřbitova byl v roce 1985 předán státu, který zde plánoval výstavbu obytných domů. K té nedošlo a pozemek byl po listopadu 1989 vrácen Židovské náboženské obci.

Obdélníkový pozemek je obklopen porostem keřů se zbytky ohradní zdi, uprostřed rostou stromy. Do současné doby se na místě dochovaly pouze dva náhrobky – jeden u východní ohradní zdi a druhý přeměněný na památník, jež zaniklý hřbitov připomíná. Dvacet náhrobků, které byly nalezeny při stavbě v Ondřejově u Prahy, je umístěno na novém hřbitově ve Světlé nad Sázavou.

Areál je volně přístupný s hlavním vchodem ze západní strany hřbitova, od ulice Ke Koupališti.

Znovu si všimněte Davidovy hvězdy. Vidíte ten břečťan všude? Ten na hřbitovech bývá…

Vracíme se zpátky na asfaltku, poté pokračujeme ke koupališti. Pokud není zrovna leden, můžete hupsnout do vody. :)

Kdo se dokázal naučit logopedickou říkanku? Je čas to vyzkoušet právě teď. A pak můžete jít rovnou moderovat hlavní zpravodajskou relaci, tak pěkně máte procvičené jazýčky.

Stále se držíme asfaltky a užijeme si ji. Brzy totiž skončí. Odvede nás k Novému rybníku a u něj na nás čeká další písmenko do doplňovačky. Asi v jeho půlce na břehu nejblíže k nám je cedulka s číslem a názvem revíru.

5. **Jakou barvu má šikmá čára přes nápis.**

Opouštíme asfaltku a držíme se stezky, která nás za závorou přivede do lesa. Vidíte nalevo zbytek stromu, který vypadá jak Enti z knihy *Pán prstenů*? :)

Znáte knížky J. R. R. Tolkiena? Asi ještě ne, ale třeba vás příběhy o hobitech, elfech a prstenech jednou budou bavit. Anebo vás možná zas až tak bavit nebudou, ale na filmy se budete dívat kvůli fešnému Legolasovi, jako to dělá autorka tohoto textu! :)

Enti, často nazývaní jako Pastýři stromů, jsou jednou z mnohých a rozmanitých ras fiktivního světa Pána prstenů z pera mistra svého žánru J. R. R. Tolkiena. Byli stvořeni jako ochránci všech rostlin, které se nemohou samy bránit, proto se jim také mnohdy říkalo Pastýři stromů. Enti se svým zevnějškem nepodobali žádné jiné rase, neboť vynikali svou výškou, dosahující bezmála přes 5 metrů, a podobou, jež je na rozhraní člověka a stromu.

Zkuste si zahrát na Enty a pochodujte jako oni aspoň 20 metrů – představte si, že máte místo rukou a nohou větve a že hodně fouká vítr! :)

Pokud bychom pokračovali podél vody, dostali bychom se k dalšímu rybníku. Jmenuje se legračně - Bobr. Nikdo se nebude smát! :)

Pokračujeme po lesní stezce a zkusíme si vzpomenout, co o tomto zvířeti víme. Zkuste dát dohromady alespoň 3 informace a my vám zbytek doplníme.

První písemná zpráva o výskytu bobrů v našich zemích pochází z roku 1251 a *už tehdy byl bobr ceněným úlovkem. Poskytoval maso a velmi cennou kožešinu, která díky své hustotě (23–30 tisíc chlupů na jeden centimetr*

čtvereční) a jemnosti patřila mezi nejkvalitnější. K tomu ještě získávali lovci z bobřích análních žláz „kastoreum“, používané při výrobě voňavek. Bobři tímto výměškem značkují teritorium a zvyšují i vlastní atraktivitu v období páření. Pro tyto vlastnosti a možnosti využití byl bobr loven takovou měrou, že se na více než 150 let zcela vytratil z Evropy. ***Jak se později ukázalo, přežil v malém počtu na severu ve Skandinávii, Německu, Polsku a v Rusku.*** *V roce 1976 byli bobři vysazeni v lužních lesích východně od Vídně a odtud se jejich populace šířila Dunajem a Moravou na naše území. Bobr je tedy zpátky! :)*

Bobři kácí stromy dolními řezáky - horní přitom slouží jako páka. Jsou schopni porazit strom o průměru 1 m, i když běžně kácí stromy mnohem menší. Bylo pozorováno, jak dva bobři společně pokáceli osiku o průměru čtvrt metru za 4 hodiny. Jeden bobr je schopen porazit stromek s kmenem tlustým 12 cm do půl hodiny.

Znáte tuto bobří písničku od Petra Skoumala? Zazpíváme si ji. Je to skoro pochodový rytmus, tak tam to zkrátí cestu do kopce.

Když jde malý bobr spát, bobr spát, bobr spát,
tak si chvilku hraje rád, hraje rád, hraje rád,
postaví se na zadní, na zadní, na zadní,
jenom, bobře, nespadni, jenom nespadni.

V okamžiku, kdy narazíme na zelenou turistickou značku, odbočíme po ní doleva a jdeme se podívat na výhledové místo. Jak se vám tady líbí? Nalevo kostelík, od kterého jsme vyšli, napravo vesnice, do které míříme. Z ní už to pak bude do cíle jen kousek a cesta povede z kopce. Ale kopců je tady obecně málo, však tady lidé žili už v pravěku, vyhovovala jim rovinka, úrodná půda i blízkost vodních toků.

Okolí dnešních Uhlířských Janovic bylo osídleno Zličany už opravdu hodně dávno – v dobách, kdy žila vaše prapraprapraprapraprababička a podobně starý pradědeček :) .

Od roku 1167 drželi zdejší kraj páni z Divišova (později ze Šternberka). Jeden z nich, Jan ze Šternberka, založil okolo roku 1250 osadu, která nesla jeho jméno. První písemný doklad o Janovicích je až z roku 1352. Přívlastek Uhlířské *získaly Janovice ještě ve 14. století podle uhlí, které se pálilo ve zdejších lesích a bylo využívané především v kutnohorských stříbrných dolech.*

Roku 1739 byly Uhlířské Janovice povýšeny na město, které patřilo Šternberkům až do roku 1750, kdy bylo připojeno k panství Rataje nad Sázavou. S ním přešlo město roku 1764 do majetku Lichtenštejnů, kteří byli jeho vrchností až do zániku feudální správy v roce 1848.

A když jsme u těch Ratají – ty dobře znají hráči počítačové hry *Kingdom Come: Deliverance* nebo milovníci pohádky *Princ Bajaja*, která se zde natáčela – i do Ratají vede jeden z našich výletů s tajenkou.

Poznáte obilninu, která roste všude kolem? Které domácí zvíře ji rádo jí? Dokážete od sebe obilniny rozeznat?

Pšenice je bez vousků, dá nám mouku na housku.

Víš, jak poznáš žita lán? Vousy trčí do všech stran.

???? pořádek má rád, vousy češe do dvou řad.

Zato oves střapatý, hází vločky pod paty.

6. **Doplňte obilninu.**

Po zelené značce projdeme kolem smutného památníku a také Janovickou Lhotou.

Potkáte zeď postavenou z mnoha barevných cihel, krásnou kapličku a také lva!

Našli jste všechno?

Okolí města, ač lesnaté a močálovité, bylo zřejmě osídleno již odedávna a patřilo ke kraji kouřimských Zličanů. Důkazem jsou archeologické nálezy z okolí. V okolních lesích pálili uhlíři v milířích dřevěné uhlí a prodávali ho do různých měst a tvrzí. Uhlířství zde zaniklo až počátkem 18. století.

Víte, kdo je to uhlíř? Ne ten písničkář Jaroslav! Povolání myslíme :)

Uhlíř je člověk, který provozuje řemeslo uhlířství. Jeho hlavní činností bylo nahromadění dřeva a jeho pálení v milířích, čímž se vyrábělo dřevěné uhlí. Uhlíři byli známi již od pravěku, nejrozšířenější byla jejich činnost ve středověku i v nové době. Od 19. století byly jejich výrobky vytlačovány kamenným uhlím. Uhlíři měli své cechy a byli nositeli výsad a zvláštních práv. Později zchudli a začlenili se mezi sociálně slabé. V současnosti předvádějí uhlíři své umění jako ukázku tradičního řemesla.

Stále se držíme zelené turistické značky, projdeme kolem hrníčkového plotu až do sadu se švestkami. Je zde také krásný křížek. Zkuste přečíst nápis na něm a zjistěte, kdo ho obci věnoval.

Další krásný křížek na nás čeká o 500 metrů dále. Co je na něm napsáno. A co je ta budova, která stojí kousek od něj? Je to budova vodojemu.

A teď už to bude pořád jen z kopce.

Vstupujeme do ulice Nerudovy. A máme mnoho otázek na školáky? Kdo to byl? Jak se jmenoval celým jménem a jak se jmenuje jeho nejznámější kniha? Vzpomene si někdo, do které české spisovatelky byl zamilovaný?

Jan Neruda se narodil v červenci 1834 v Praze. Neruda napsal o Malé Straně a jejích uličkách krásnou knížku – Povídky malostranské. Básník, prozaik, novinář, fejetonista, divadelník, literární a výtvarný kritik Neruda se dodnes probírá v hodinách literatury, tudíž patří k českým klasikům. Tedy k tvůrcům, které žáci a studenti považují za nudné a nesympatické suchary. Žádný bavič to sice nebyl, ale některá jeho literární díla jsou skvostná. On sám patřil mezi hypochondry, úzkostlivě opatrné na své zdraví. V pracovně si topil i v létě, na jarní procházky chodil v zimním kabátě, na dveře sahal jen v rukavicích a celý život o sobě pochyboval. Jako o básníkovi, spisovateli i muži. Kromě toho o sebe moc nepečoval, hodně kouřil, občas pil víc, než by se slušelo, a kvůli pravidelným návštěvám hostinců se příliš často dostával do řečí pražské společnosti. Nikdy se neoženil a ani ke svým láskám se nechoval právě hezky. Ale Karolínu Světlou prý miloval. Na druhou stranu to byl novinář s neobyčejným nadáním. Nejslavnější Nerudova knížka Povídky malostranské *vyšla roku 1877.*

Básník zemřel na zánět po perforaci (proděravění) pobřišnice v pouhých sedmapadesáti letech. Ale už rok před smrtí vypadal jako stařeček. Chodil o holi, oslepl, vypověděl mu i sluch. Velkolepý pohřeb vypravený z paláce hraběte Lažanského na vyšehradský Slavín se stal oslnivou vlasteneckou manifestací. Inu, zemřel přece klasik! Národní buditel!

Na levé straně ulice zkuste nají ceduli, na které jsou koníci a také bowlingovou figurku. Hráli jste někdy bowling? Je tady nějaký expert, kterému koule vždy zajede rovnou do žlábku a nedotkne se ani jedné figurky? My jednoho takového známe! :)

A proto raději chodíme na výlety a bowling nehrajeme.

Přejdeme jeden mostík, vyfotíme se u zrcadla a v okamžiku, kdy potkáme naši oblíbenou a dobře známou Výrovku, odbočíme doprava a jdeme do krásného parku. Zastavíme se u tabule s mapku parku.

Zkuste na ni najít znak města. Víte, co znamená?

Na spodku modrého štítu jsou tři zelené pahorky (milíře) a nad nimi stojí stříbrná městská hradba - uprostřed ní je zlaté písmeno a nad hradbou se vznáší zlatá osmipaprsková šternberská hvězda v modrém poli, která nese malý modrý štítek se zlatou korunkou a zlatým písmenem G (hraběnka z Götzů).

7. **Opište zlaté písmeno v hradbě.**

Vítejte v jednom z nekrásnějších parku, které jsme na našich výletech s tajenkou potkali! O jeho založení se nejvíce zasloužil Spolek pro okrašlování a ochranu domoviny v Uhlířských Janovicích. V roce 1933 začala jeho postupná realizace, která trvala až do roku1938. Nedávno byl znovu upraven – a krásně!

Mezi dendrologicky nejcennější dřeviny, které můžeme v parku vidět i dnes, patří např. převislý jilm horský, jírovec maďal, bříza bělokorá, liliovník tulipánokvětý, platan javorolistý a další.

Rozhlédněte se kolem a pojmenujte alespoň 5 stromů.

Projděte kolem jezírka a mořského koníka až na druhý konec parku. Zkuste cestou najít sovu a modřín opadavý.

Za silnicí pak uvidíte krásné pirátské hřiště a také komín.

Kdo na něm hnízdí?

Klidně si v parku nebo na hřišti odpočiňte, do centra a ke kostelíku už to máme jen 5 minut chůze, takže času je dost.

Až naberete sílu, čeká nás poslední dnešní zastavení – v Uhlířských Janovicích totiž najdete jednolodní kostel z lomového kamene s kamenickými detaily z místního červeného pískovce.

Na místě tohoto kostela stála románská kaple ještě za dob prvního slovanského osídlení. Ve 13. století k ní byl přistavěn pozdně románský kostelík zasvěcený sv. Jiljí. K románské lodi byl ve 14. století přistavěn gotický presbytář. Z této doby se dochovaly vzácné fresky, objevené roku 1895 a restaurované v roce 1953. Na klenbě lze rozeznat šternberský znak a nebeská tělesa.

Najděte na zdi kostela kamennou desku s lebkou a kostmi.

8. **Opište poslední slovo nápisu.**

Takové symbolické, že? :)

V areálu bývalého hřbitova také stojí socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1853, barokní márnice a dřevěná zvonička. Kolem té se prosmýkneme a jsme v cíli.

Je hotovo. Procházka i osvěta jsou u konce. Z tajenky na nás kouká jméno. Víte, komu patří?

Rodištěm Bohuslava Sajvery (1934) byla obec Lhotky na Kouřimsku, odkud se jeho rodina přestěhovala do Uhlířských Janovic. Bohuslav Sajvera své studentské roky prožil na gymnáziu v Kolíně a na Pedagogické fakultě v Praze. Jako pedagog nejprve působil v Litvínově, Býchorech a v Ratajích nad Sázavou, aby se posléze natrvalo vrátil do Uhlířských Janovic a se zdejší školou spojil nejdelší část své profesní dráhy. Vedle pedagogického působení se věnoval i společenskému životu a rejstřík jeho aktivit byl velmi pestrý. Byl členem učitelské kapely Alchymisti. Dlouhodobě se věnoval regionální historii a výsledky své práce publikoval v tisku. Jeho badatelskou činnost završilo vydání třech publikací o historii Uhlířskojanovicka. Podílel se na obnově skauta. Inicioval vznik Minigalerie Kulturního a informačního centra a působil jako její kurátor. Také pomáhal obnovovat Ochotnický spolek Uhlíř a po dlouhá léta byl jeho aktivním členem a režisérem. Bohuslav Sajvera byl po dlouhá léta jedním z hlavních hybatelů kulturního a společenského dění v Uhlířských Janovicích a proto si zasloužil být součástí naší tajenky. :)

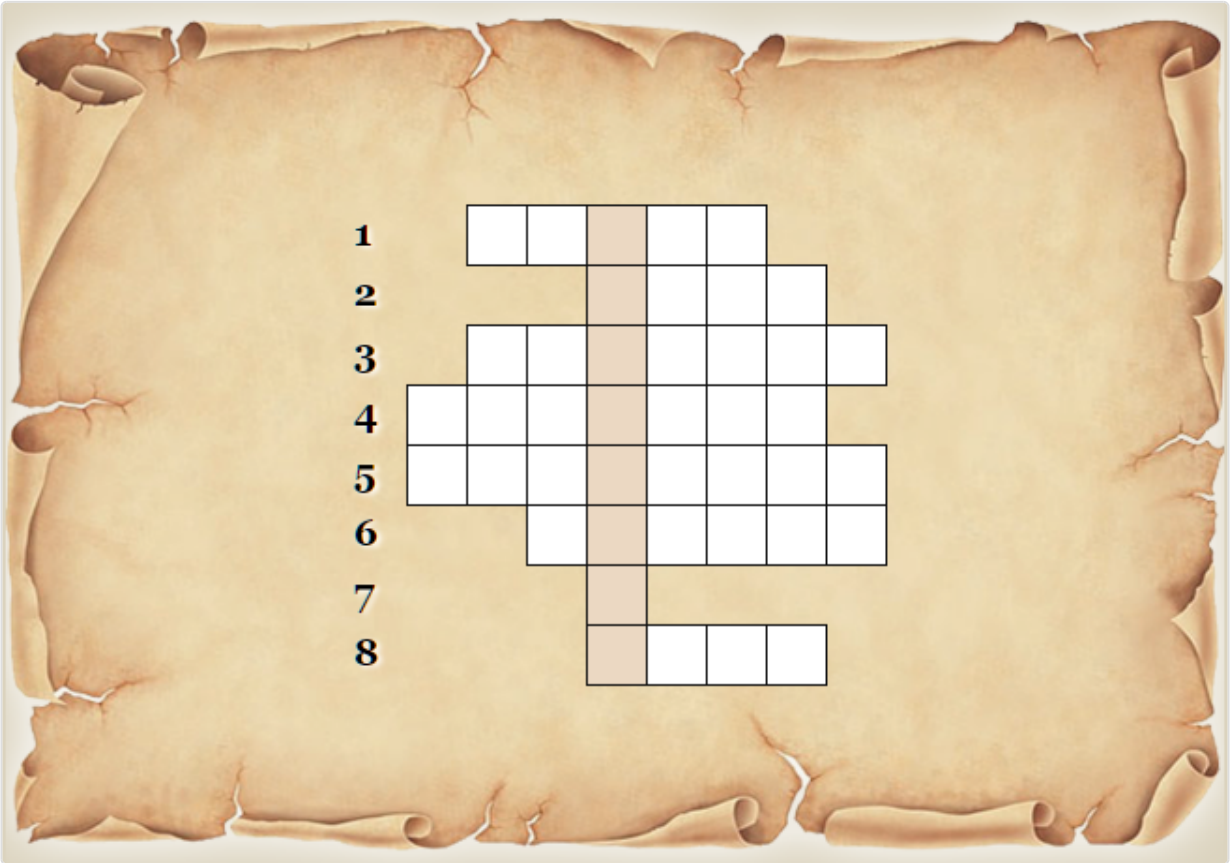
Přicházíme na start našeho výletu na Václavské náměstí, který už znáte. Teď už jen stačí zajít s vyluštěnou tajenkou do KIC a vyzvednout si dáreček. Hezky za něj poděkujte, my děkujeme také. Samozřejmě ne za dáreček, ale za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! :)

V textu byly použity mimo jiné texty z webů www.kudyznudy.cz, www.cestyapamatky.cz, https://kdojeto.superia.cz, https://www.uhlirskejanovice.cz

Otázky k tajence

1. **Jak se říká části těla, které má toto zvíře místo úst?**
2. **Opište druhou číslici.**
3. **Napište výsledek.**
4. **Opište první slovo souvislého textu.**
5. **Jakou barvu má šikmá čára přes nápis.**
6. **Doplňte obilninu.**
7. **Opište zlaté písmeno v hradbě.**
8. **Opište poslední slovo nápisu.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 09.11.2026 15:06